
שטף קריאה

שטף קריאה- הגדרות

קריאה שוטפת הנה היכולת לקרוא טקסט במהירות, ברהיטות, ללא מאמץ ובאופן אוטומטי, כך שתשומת לב מעטה מוקדשת לפענוח. קריאה שוטפת מאפשרת הפניית משאבי קשב לטובת המטרה העיקרית של הקריאה – הבנת הנקרא.

שטף קריאה - רקע

תלמידים מתקשים בקריאה משקיעים את עיקר האנרגיה בפענוח וכתוצאה מכך מתקשים בהבנה.

קושי זה מלווה אותם מגיל צעיר, ופעמים רבות מתמיד לאורך השנים, גם בבגרותם.

מהירות הקריאה מתפתחת משנה לשנה עד שמגיעה לנקודה בה מתבססת יציבות.

שטף קריאה – רקע

חשיבות קצב הקריאה מעוגנת תיאורטית במודל האוטומטיות בקריאה.

(La berge & Samuels, 1974).

לפי המודל שליפה מהירה של מילים מצביעה על כך שזיהוין מתבצע באופן אוטומטי. אוטומטיות שכזו מאפשרת הפניית קשב לתהליכים גבוהים יותר של הפקת משמעות מן הכתוב.

כאשר קיים כשל בהתפתחות הידע האלפביתי והאורתוגרפי, נוצרת האטה בקצב הקריאה ובאיכותה.

שטף קריאה הגדרות

רכיבי השטף:

בעבר התייחסו לשני פרמטרים בלבד כמרכיבים את יכולת השטף:

1. קצב- מהירות הקריאה- **המרכיב העיקרי**

2. דיוק- מידת הדיוק בקריאה.

(Fuchs, Fuchs, Hosp& Jenkins, 2001)

מאוחר יותר התווסף רכיב שלישי- **הטעמה**

הנגנה נכונה, התייחסות לסימני פיסוק, גובה הצליל וכד'.

(Kuhn& Stahl, 2003)

• שטף קריאה או התייעלות קוגניטיבית בקריאה תתבטא ב:

✓ בהמרה גרפו פונמית מהירה ומדויקת.

✓ זיהוי מילים כיחידות אורתוגרפיות.

✓ מעבר מייצוג חזותי של מילה ישירות אל המשמעות.

✓ ירידה בזמן הקריאה (המדד: מספר מילים בדקה).

- תלמידים דיסלקטים יתקשו לרכוש תהליכי פענוח אוטומטיים, אקט הפענוח ממשיך לגזול משאבי קשב.

- חלקם יתקשו לרכוש מיומנויות פענוח ושטף קריאה, חלקם אף יתקשו לפתח אוטומציה במיומנויות מוטוריות וקוגניטיביות אחרות (כגון ויסות, תכנון ובקרה).

- תקלה באוטומציה פוגעת בתפקודים מורכבים המחייבים הבנה והמשגה (המבוססים על פיצול משאבי קשב).

שטף קריאה:

מספר המילים שהקורא קורא במדויק בדקה.

את מהירות הקריאה מחשבים כך:

סך כל המילים שהקורא קרא (בשניות) x 60

זמן הקריאה בשניות

= ציון קריאת מילים בדקה

חישוב שטף קריאה ומדדים נורמטיביים

סך כל המילים שהקורא קרא (בשניות) x 60

זמן הקריאה בשניות

מל"ד (מספר מילים בדקה)	כיתה
20-40	א'
40-60	ב'
60-80	ג'
80-100	ד'
100-120	ה'
120 ומעלה	ו

מאפיינים איכותיים של אופן קריאה קולית:

קריאה מצרפת:

קריאה לא מדויקת ואיטית:

קריאה מדויקת ואיטית:

קריאה מותאמת לסימני פיסוק:

קריאה מותאמת בהנגנה:

בקרה על הקריאה:

הקורא הלא מיומן

הקורא הלא מיומן בשעת קריאתו דומה לדוב. הוא מתהלך לאט לאט לאורך האותיות, המילים והמשפטים המופעים בטקסט. הליכתו היא ללא מטרה מוגדרת. הוא מפענח כל מילה ומילה, הוא אינו יודע מה עיקר ומה טפל. לבסוף הוא מגיע לסוף המסלול עייף ויגע אינו יודע מה קרא ולמה קרא. לפעמים, כמו הדוב, הוא קולט רשמים בלתי ברורים. רשמים אלו נשארים מקוטעים, משום שלא נמצא גורם שיחבר ביניהם

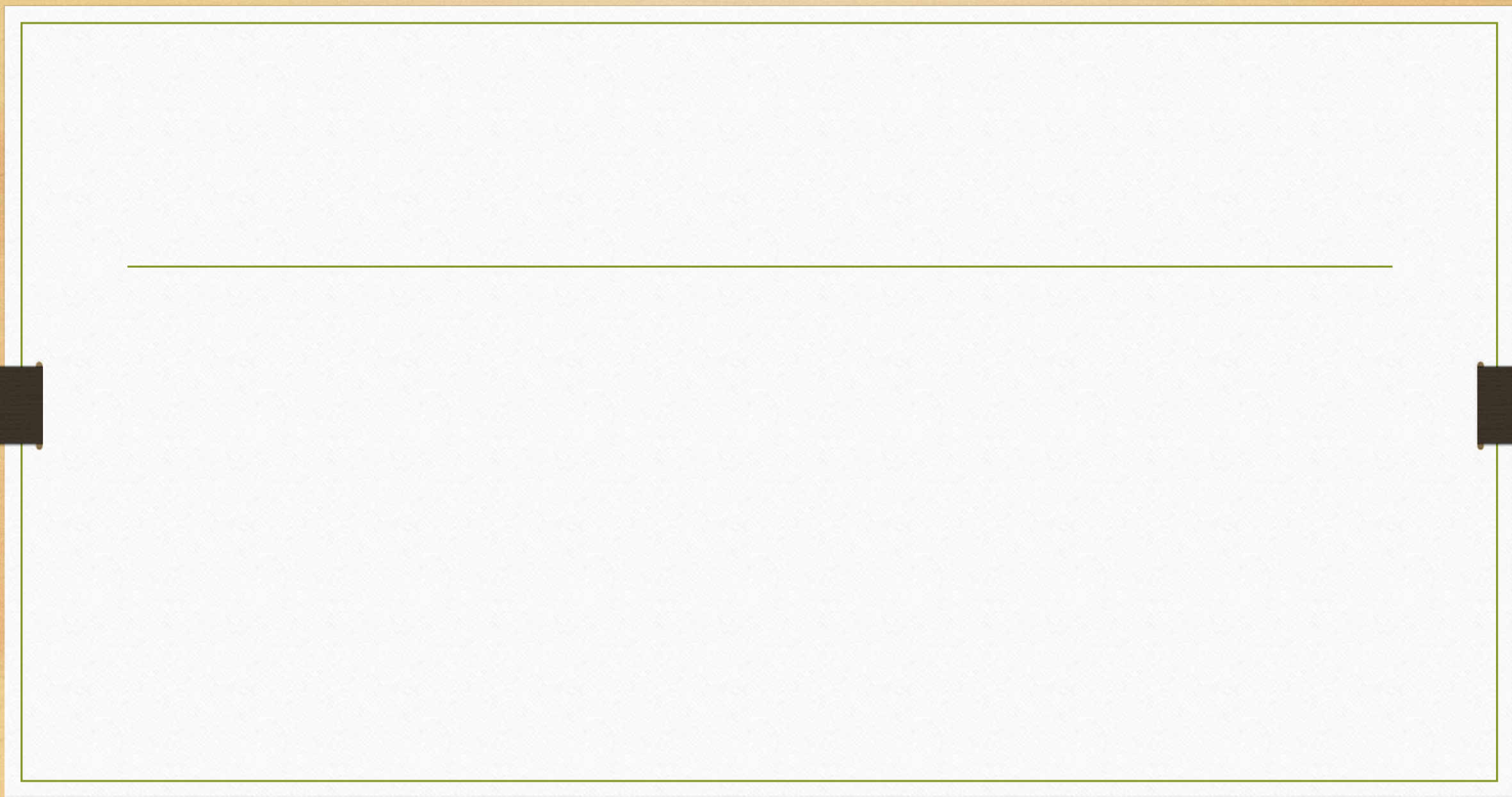
הקורא המיומן

הקורא המיומן דומה לצייד. הצייד יוצא לצייד כשלפניו משימה מוגדרת, הוא יודע מה הוא מחפש, הוא יודע מה הוא רוצה למצוא. הוא גם מכיר את זירת הקרב (על כל אפיוניה) ובה יוכל למצוא את מבוקשו.

הוא מצויד בקשת, בחץ ובחנית ויודע מתי להשתמש בכל אחד מהכלים הנמצאים ברשותו. הוא יודע מתי להטיל את החנית בחוזקה ומתי לזרקה לאט, מתי למהר ומתי להאט, מתי לדלג ומתי ללכת עקב בצד אגודל, הוא משנה את הקצב ואת הטקטיקה לפי המשימה שפניו ולפי התנאים שבשדה המערכה.

שטף קריאה – אסטרטגיות עבודה

שני ממדים מרכזיים הכרחיים בטיפול בילדים עם שטף קריאה בלתי תקין:

1. **טיפול** באמצעות פיתוח "רכיבי הליבה": ידע שפתי, ידע קוגניטיבי ומטה קוגניטיבי.

2. **תרגול קריאה** באופנים שונים ובדרכים מגוונות.

טיפול- היבטים מטה קוגניטיביים

פיתוח מודעות לחשיבות שטף קריאה תקין לצורך קריאה רהוטה לשם הבנה. (תיווך לכוונה והדדיות, משמעות)

הכרות מפורשת עם רכיבי השטף ומשמעותם לקריאה.

הכרה בצורך שלי באימון בשטף

שיפוט קריאה הלוקה באחד מהממדים או יותר.

טיפול - היבטים שפתיים

- סימני הפיסוק: מדוע נקראים כך???

- אימון בשינוי הטון בעת קריאת סוגים שונים של משפטים בטקסט: משפט לעומת שאלה, דיבור ישיר.

תרגול ואימון שטף קריאה

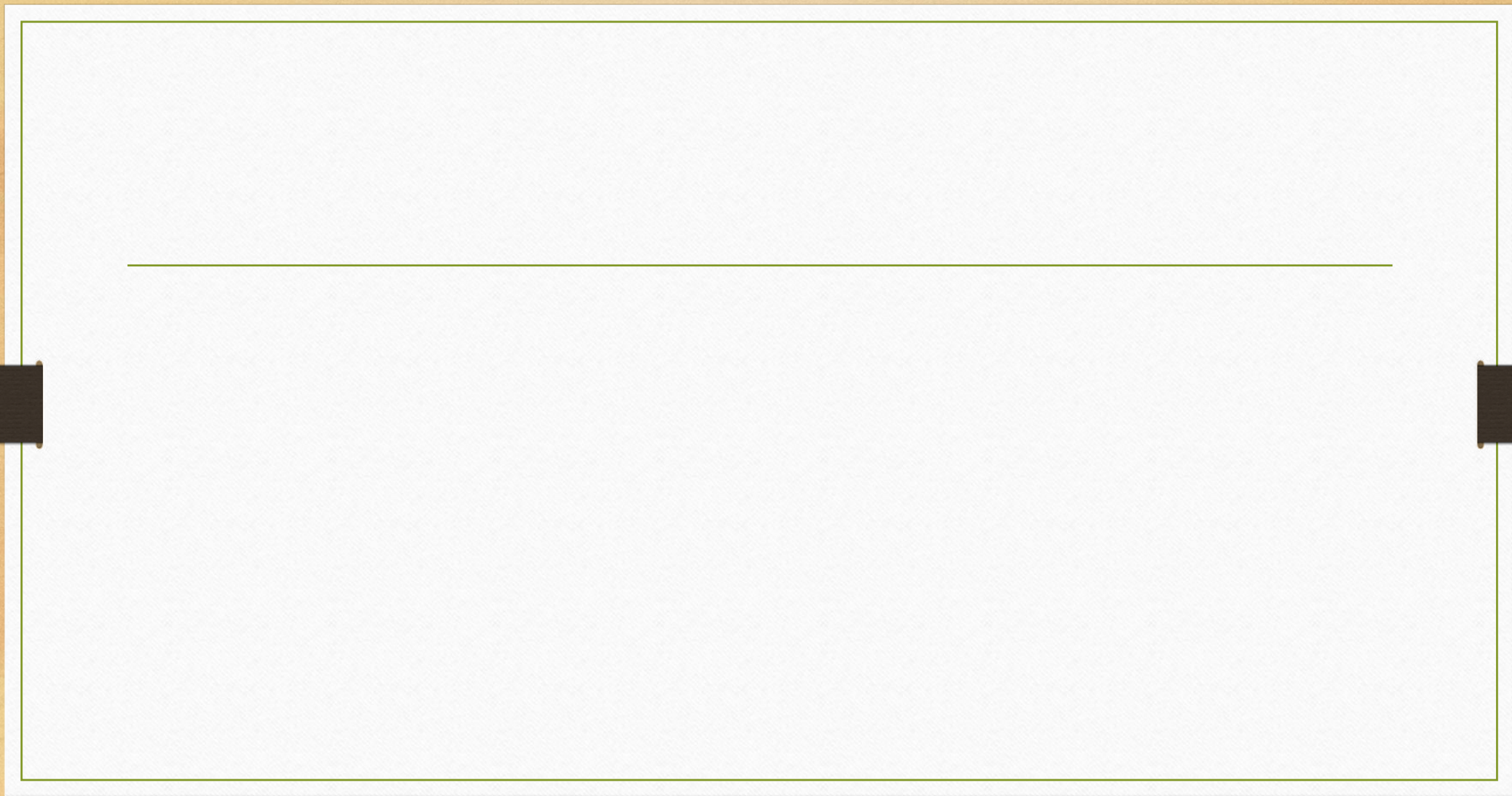
- קריאה חוזרת באותו הטקסט.

המטרות:

- הקניית חויית קריאה שוטפת
- קידום זיהוי אוטומאטי של מילים

מחקרים מצאו כי השימוש באסטרטגית קריאה חוזרת (עצמאית ונתמכת כאחד), קשור לשיפור בקצב הקריאה, באינטונציה, בדיוק ובהבנת הנקרא כמו גם בביטחון העצמי של תלמידים לקויי למידה .

(Chard, Vaughn & Tyler, 2002; Roundy & Roundy, 2009)

אימון לקריאה שוטפת

- קריאת צל –

- קריאת הד –

- קריאת מקהלה –

אימון לקריאה שוטפת

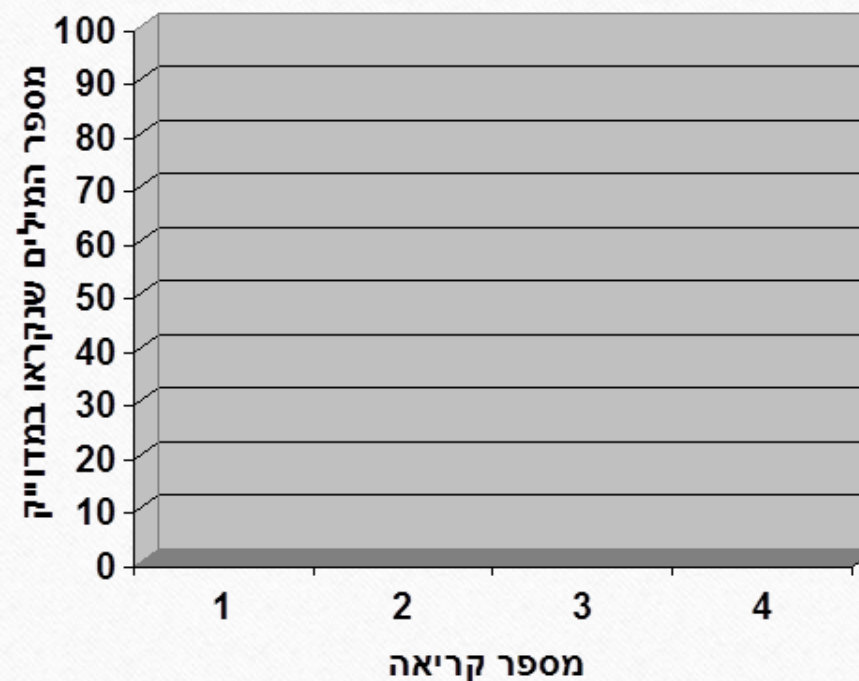
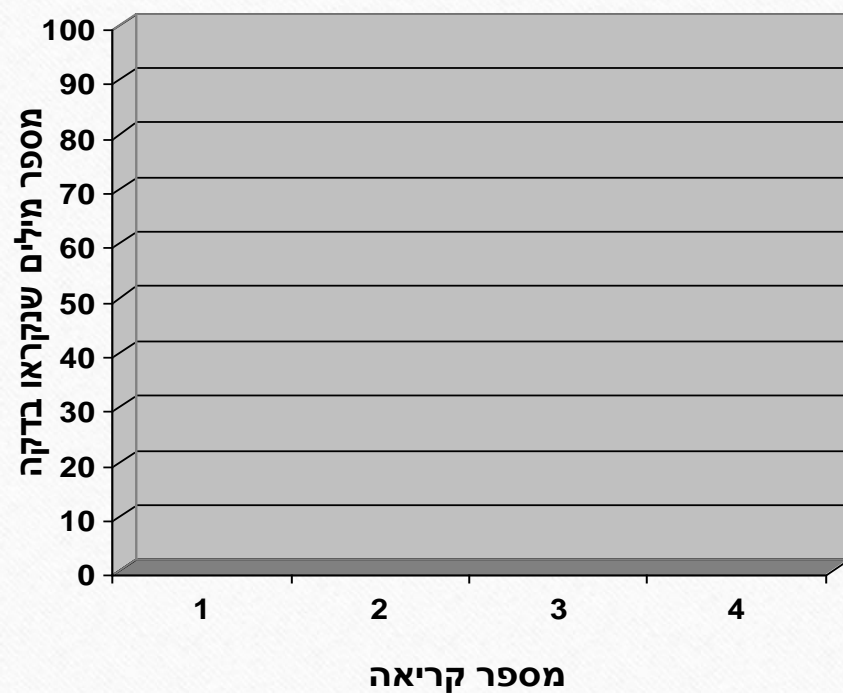

- שימוש במכשיר הקלטה—

- שימוש בטקסטים המתאפיינים בחזרתיות / כרטיסיות הברקה ומסלולי שטף.—

גרף מעקב שטף קריאה

דיוק בקריאת הטקסט:
כמה מילים קראתי במדויק?

האם השתדלתי להתייחס לסימני הפיסוק בקריאתי?

הערכת הקריאה

השתפרתי מאוד

השתפרתי קצת

דומה לפעם קודמת

דיוק

קצב

התייחסות
לסימוני פיסוק

חוזה קריאה

מהירות הקריאה שלי כיום היא _____ מלים
בדקה.

אני מעוניין לשפר ל _____ מלים
בדקה.

כל שבוע אני רוצה להתקדם ב _____ דקות.
לשם כך אני מתחייב לקרוא מדי יום _____

מהירות הקריאה שלי תיבדק אחת לשבוע ותרשם
על גבי גרף.

אם לא יחול שינוי לאחר 6 בדיקות רצופות -
החוזה בטל.

חתימה: _____

רכיב מטה
קוגניטיבי-
הכרות עם
העצמי

הגדרת יעדים

הגדרת דרכי
פעולה

מדדי הערכה
שיתוף

חוזה קריאה

הייתי מעוניין לקרוא על:

בכל יום אני מתחייב לקרוא _____ דקות.

קראתי ואני רוצה לספר ש....

.....היום קראתי על

.....אני רוצה להגיד ש

הבנתי את מה שקראתי

נהנתי מהקריאה

תהליך רפלקטיבי מונחה

.....לדעתי בהמשך

הזעת והשקעת- אלוף יצאת!!

תהליך רפלקטיבי ברמה גבוהה

תאריך	שם הטקסט	מספר המילים בטקסט	מספר מילים בדקה (קצב)	מספר שגיאות בדקה (דיוק)	התייחסות לסימני פיסוק

אז מה עשיתי השבוע?

קראתי _____ קטעים/סיפורים/ספרים
הגברתי מהירות קריאה מ _____ מילים בדקה ל _____ מילים בדקה.
שיפרתי את הדיוק בקריאה מ- _____ טעויות ל- _____ .
עצרתי בסימני פיסוק _____

אני מאוד מרוצה מ _____

מגיעה לי מדליה: ארז, כסף, זהב.

עקרונות ההוראה לטיפוח תהליכי שטף קריאה: